BEPLANNER & BESTUURSDOKUMENT VIR HERSTEL JAARLIKSE ONDERRIGPLAN (ATP)

2021 - 2023

HUISTAAL: AFRIKAANS

GRAAD 1 TERMYN 2

Help onderwysers en leerders om leerverlies in te haal, nuwe inhoud te bemeester en vaardighede vir die toekoms aan te leer.

1453202202010

Department of Basic Education 222 Struben Street, Pretoria
Call Centre: 0800 202 933 callcentre@dbe.gov.za
Switchboard: 012 357 3000

basic education
Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NATIONAL EDUCATION COLLABORATION TRUST

Read to Lead
A Reading Nation is a Leading Nation

2030 NDP

- Let daarop dat ’n HT Afrikaans gestruktureerde leerprogram wat daaglikse lesplanne, groot boeke, leeswerkblaaie en hulpbronne insluit, beskikbaar is vir aflaai vanaf: www.nect.org.za
- Dit is ’n nul-gegradeerde webwerf, dus is daar geen datakoste verbonde nie.
- Hierdie dokument kan onafhanklik van die gestruktureerde leerprogram gebruik word.

basic education
Department: Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NATIONAL EDUCATION COLLABORATION TRUST

Read to Lead
A Reading Nation is a Leading Nation

2030 NDP

Beplanner & Bestuursdokument vir Herstelde Jaarlikse Onderrigplan (ATP)

Huistaal: Afrikaans

Graad 1 Termyn 2

2021 - 2023

Inhoud

Inleiding 1

Herstelde ATP Vereistes: Graad 1 Termyn 2 2
- Huistaalvaardighede 2
- Huistaalinhoud 2
- Klanke en Groepbegeleide Lees 2
- Die skep van 'n roetine vir taalleer 5
- Voorgestelde Weeklikse Roetine vir GF HT 6
- Voorgestelde aktiwiteite vir GF HT (wat aan die ATP-vereistes voldoen) 7

Klanke en Groepbegeleide lees 13

NECT Klankeprogram: HT Afrikaans 14

Beplanner & Bestuursdokumentraamwerk 17
- Tema 1 18
- Tema 2 20
- Tema 3 22
- Tema 4 24
- Tema 5 26

Assesseringsprogram 28
- **Assessering vir Leer** 28
- Kontrolelys: GF Huistaal 28
- Assessering van Leer 29
- Gebruik van die rubrieke 29
- Verwerking 30
- Assessering van Leer: Tellingkaart 31
- Graad 1 Termyn 2: Voorbeeld van Formele Assesseringstaak 32

Inleiding

Geagte Grondslagfase Onderwysers,

Die COVID-19-pandemie het ons met ’n enorme uitdaging in die onderwys agtergelaat. Soos ons terugkeer na ’normale skoolopleiding’, moet ons almal slimmer en harder werk om te verseker dat ons die stelsel kan herstel.

Dit is van kardinale belang in die grondslagfase, waar kinders die basiese vaardighede van lees en skryf aanleer. Suid-Afrika het nodig dat u, u bes doen om u leerders met hierdie vaardighede toe te rus, sodat hulle nie net leer lees nie, maar uiteindelik ook kan lees om te leer.

Hierdie dokument is ontwerp om u te help om dit te bereik. Deur stelselmatig deur hierdie plan te werk, is ons vol vertroue dat u die verlies aan onderrig – en leertyd kan aanspreek en u leerders op die vlak kan bring waar hulle moet wees.

Ons bedank u vooraf vir die toewyding en harde werk wat van u verlang word.

U bou waarlik ons nasie.

Hiermee net die beste wense vir die termyn wat voorlê.

Die DBO / NECT Herstelde ATP Bestuurspan

Herstelde ATP Vereistes: Graad 1 Termyn 2

- Daar is tien weke in die DBO Termyn 2 Herstelde ATP, wat in vyf twee-week siklusse verdeel is.
- In elke siklus van twee weke moet al die komponente van taalleer soos volg gedek word, deur die minimum tyd te gebruik:

MINIMUM TYDSTOEKENNING VOLGENS DIE NASIONALE KURRIKULUM VERKLARING (NKV/CAPS)	GRAAD 1	GRAAD 2	GRAAD 3
Luister & Praat	45 min	45 min	45 min
Lees & Klanke	4 h 30 min	4 h 30 min	4 h 30 min
Handskrif	1 h	45 min	45 min
Skryfwerk	45 min	1 h	1 h
TOTAAL	7 URE	7 URE	7 URE

Huistaalvaardighede

- Die Herstelde ATP vir HT is gestruktureer om onderwysers te wys watter vaardighede hulle vir elke taalkomponent moet opbou.
- Dit is belangrik om daarop te let dat die vaardighede wat elke twee weke ontwikkel moet word in elke komponent meestal dieselfde is. Daar is dus baie herhaling om vaardighede te ontwikkel en te konsolideer.

Huistaalinhoud

- Onderwysers moet ’n tema vir elke twee-week siklus kies.
- Hierdie tema definieer die inhoud vir die siklus.
- As die onderwyser byvoorbeeld die tema ‘**Ons gaan almal skool toe**’ kies, moet alle inhoud met hierdie tema verband hou, insluitend:
  - **a** Die **woordeskat** wat geleer word, bv: **lees; verbind; vergelyk; leer; China; graad een**, ens.
  - **b** Die **rympies of liedjies** wat geleer word, byvoorbeeld: **Ek hou van lees en skryf?**
  - **c** Die **gedeelde leesstorie** wat gelees word, byvoorbeeld: ’n Storie met die titel: **Graad 1 in Suid-Afrika en China**
  - **d** Die **skryfaktiwitei**t wat leerders moet voltooi, byvoorbeeld: **Teken ’n prentjie en skryf ’n byskrif oor wat leerders in China doen.**

Klanke en Groepbegeleide Lees

- Die enigste inhoud wat nie met die tema verband hou nie, is die klank – en groepbegeleide leesprogram.
- Om te leer lees, moet die leerders die klanke van ’n taal stelselmatig aanleer, asook hoe om hierdie klanke te meng en te segmenteer.
- Dan moet hulle oefen om woorde en stories te lees deur hul klankkennis te gebruik om woorde te klank.

Laat ons kyk watter vaardighede en inhoud in die ATP vir Graad 1 Termyn 2 gelys word:

OPSOMMING VAN DIE HERSTELDE ATP: Graad 1 Termyn 2
LUISTER EN PRAAT
1 Luister sonder om die spreker te onderbreek en neem beurte om te praat in klas en groepsituasies. **2** Praat oor persoonlike ervarings. Byvoorbeeld, vertel nuus in die korrekte volgorde. **3** Doen mee aan refreine van liedjies, stories en rympies. **4** Dra gediggies en rympies voor en voer die bewegings uit. **5** Identifiseer en herken dele van ’n geheel soos dele van ’n fiets of plant. **Week 1–5** **1** Luister na eenvoudige instruksies (groep – en daaglikse roetine) en reageer gepas. **2** Dra boodskappe oor. **3** Luister met genot na stories en teken ’n prent om begrip te toon. **4** Beantwoord oop en geslote vrae oor die storie **Week 6–10** **1** Beskryf voorwerpe in terme van ouderdom, rigting, volgorde deur die korrekte woordeskat te gebruik. **2** Luister na stories en identifiseer die hoofgedagte in stories. **3** Plaas prente van ’n storie in logiese volgorde. **4** Neem deel aan klasbesprekings. **5** Vra vrae wat met die vertelde of geleesde storie verband hou. **6** Verstaan en gebruik gepaste woordeskat van die onderskeie vakke.

KLANKE

Nota aan onderwyser:
• *Sorg dat u woorde opbou en afbreek:*
  • *Ouditief (fonemiese bewustheid)*
  • *Ouditief en Visueel (klanke)*

1 Onderskei op gehoor tussen verskillende aanvangs – en eindklanke van woorde.
2 Identifiseer letter-klank-verhouding van sommige enkelklanke.
3 Neem in klasverband deel aan fonemiese bewustheidsaktiwiteite:
  • saamvloei van klanke [k-op na kop],
  • verdeling van woorde in klankgrepe [kop na k-o-p],
  • woordspeletjie waar konsonante en vokale vervang word [vervang die k in kop met ’n s om sop te vorm].
4 Bou woorde uit aangeleerde klanke (-ad, – at, – ak, – ed, – et, ek, – ot, – op, – ok, – ut, – ug, – uk, – it, – ik, – is);
5 minstens twee woordfamilies per week.
6 Bou eenvoudige woorde wat met ’n enkelkonsonant begin en breek dit op in die beginklank en die
7 rymklank (laaste deel van die lettergreep), soos h-en, p-en, v-in, s-in en identifiseer die rymklank.
8 Groepeer woorde in klankfamilies, soos kat, mat, gat, vat.
9 Herken en lees:
  a Lees woorde in sinne en ander tekste deur klankkennis te gebruik.

HANDSKRIF	
1	Doen aktiwiteite om fyn spiere te versterk.
2	Hou potlood en kryt korrek vas.
3	Vorm kleinletters korrek deur die regte rigting te gebruik.
4	Skryf woorde met korrekte spasiëring.
5	Skryf en kopieer kort, eenvoudige sinne.

GROEPBEGELEIDE LEES	
Notas aan onderwyser: • *Plaas leerders in dieselfde vermoë leesgroepe.* • *Kies tekste / boeke op die regte vlak vir elke groep.* • *Laat elke groeplid toe om alleen te lees en bied leiding terwyl hulle lees.*	
1	Lees hardop uit eie boek in ’n begeleide leesgroep saam met onderwyser, dit wil sê die hele groep lee dieselfde storie.
2	Begin om ’n sigwoordeskat op te bou.
3	Gebruik klanke, konteksleidrade en sigwoorde tydens lees.
4	Begin om self te monitor tydens lees, beide in woordherkenning en begrip.

ONAFHANKLIKE LEES	
1	Herlees bekende tekste.
2	Lees vir ’n maat uit voorbereide of bekende tekste om vlotheid te ontwikkel.

GEDEELDE LEES	
1	Gebruik prente om eie storie op te maak d.w.s. ‘lees’ die prent.
2	Lees groot boek of ander vergrote teks as ’n hele klas, saam met onderwyser.
3	Gebruik die omslag en prente van ’n boek vir voorspelling.
4	Gebruik leidrade en prente in teks om te verstaan.
5	Bespreek die storie, identifiseer hoofkarakters en hoofgedagte.
6	Beantwoord ’n wye verskeidenheid tipes vrae gebaseer op tekste, insluitend hoërorde-vrae.
7	Bespreek die gebruik van hoofletters en punte.

SKRYFWERK	
Notas aan onderwyser: • *Gebruik gedeelde skryfaktiwiteite om die skryfproses (beplanning, rofwerk/opstel en publiseer) te modelleer.* • *Verskaf ’n skryfraamwerk om kinders te help om hul stories te skryf.*	
1	Dra idees by vir ’n klasverhaal wat deur die onderwyser opgeneem is.
2	Skryf woorde met behulp van klanke wat geleer is.
3	Begin om eie woordbank / persoonlike woordeboek te bou deur beginletters van woorde te gebruik.
4	Skryf sinne deur woorde te gebruik wat klanke bevat wat geleer is.
5	**Voltooi skryftake:** **a** Teken prente om ’n boodskap oor ’n persoonlike ervaring oor te dra en skryf ’n byskrif. **b** Skryf een sin van eie nuus of gedeelde skryfwerk. **c** Stel ’n lys woorde saam volgens instruksies, bv. : kos. **d** Skryf en illustreer ’n kort sin om by te dra tot ’n klasboek.

Die skep van ’n roetine vir taalleer

- Een van die beste maniere om te verseker dat u die toegekende tyd korrek gebruik en al die vaardighede in die ATP dek, is om ’n roetine vir taalleer te ontwikkel.
- Hieronder is ’n voorgestelde weeklikse roetine wat vir ’n twee-week siklus gebruik kan word.
  - Hierdie roetine gebruik die MINIMUM TYD vir huistaal (7 ure).
  - Hierdie roetine is gestandaardiseer vir gebruik in alle grade.

Voorgestelde Weeklikse Roetine vir GF HT

DAG	KOMPONENT	AKTIWITEIT	TYD : TOTAAL	TYD : L & P	TYD : L & K	TYD : S	TYD : SW
Maandag	**LUISTER & PRAAT**	Mondelinge aktiwiteite	15 minute	15 minute			
	HANDSKRIF	Informele assessering	30 minute			30 minute	
	LEES & KLANKE	Gedeelde lees	15 minute		15 minute		
	SKRYFWERK	Gedeelde skryfwerk	30 minute				30 minute
	LEES & KLANKE	Groepbegeleide lees	30 minute		30 minute		
Dinsdag	**LEES & KLANKE**	Leer nuwe klank en woorde aan	15 minute		15 minute		
	HANDSKRIF	Leer nuwe letter en woorde aan	15 minute			15 minute	
	LEES & KLANKE	Gedeelde lees	15 minute		15 minute		
	LEES & KLANKE	Groepbegeleide lees	30 minute		30 minute		
Woensdag	**LUISTER & PRAAT**	Mondelinge aktiwiteite	15 minute	15 minute			
	LEES & KLANKE	Leer nuwe klank en woorde aan	15 minute		15 minute		
	HANDSKRIF	Leer nuwe letter en woorde aan	15 minute			15 minute	
	SKRYFWERK	Gedeelde skryfwerk	15 minute				15 minute
	LEES & KLANKE	Groepbegeleide lees	30 minute		30 minute		
Donderdag	**LEES & KLANKE**	Oefen klanke	15 minute		15 minute		
	LEES & KLANKE	Gedeelde lees	15 minute		15 minute		
	LEES & KLANKE	Groepbegeleide lees	30 minute		30 minute		
Vrydag	**LUISTER & PRAAT**	Mondelinge aktiwiteite	15 minute	15 minute			
	LEES & KLANKE	Oefen klanke	15 minute		15 minute		
	LEES & KLANKE	Gedeelde lees	15 minute		15 minute		
	LEES & KLANKE	Groepbegeleide lees	30 minute		30 minute		
			7 ure	**45 minute**	**4 ure 30 minute**	**1 uur**	**45 minute**

Kan u sien dat die tydstoekenning vir elke komponent korrek is?

Voorgestelde aktiwiteite vir GF HT (wat aan die ATP-vereistes voldoen)

- Omdat soveel van dieselfde vaardighede ontwikkel moet word, kan dit ’n goeie idee wees om elke week dieselfde of soortgelyke aktiwiteite te doen.
  - Dit verseker dat u al die vaardighede wat die ATP benodig, dek.
  - Dit maak onderrig en leer ook meer doeltreffend want sodra u en die leerders vertroud is met die aktiwiteite, word minder tyd aan verduidelikings bestee.
- Die onderstaande plan stel gereelde aktiwiteite voor wat u elke week kan doen om aan die vereistes van die ATP te voldoen.
- Waar spesifieke vaardighede of inhoud gedek moet word (volgens die ATP) word die ook ingesluit.
- Nota: Onderwysers moet DBO Werkboekaktiwiteite gebruik, waar toepaslik.

DAG	KOMPONENT	AKTIWITEIT	VOORGESTELDE AKTIWITEITE
Maandag	**LUISTER & PRAAT**	Mondelinge aktiwiteite	• Stel die tema bekend. • Leer 3 woordeskatwoorde aan. • Leer liedjie of rympie.
	HANDSKRIF	Informele assessering	• Gee ’n informele assessering om te sien of leerders die voorheen geleerde klanke en woorde onthou. • Kyk ook na handskrif – lettervorming, hoofletters, spasiëring.
	LEES & KLANKE	Gedeelde lees VOORLEES	• Voorlees. • Wys vir leerders prente uit die storie. • Vra hulle om te vertel wat gebeur. • Vra hulle om voorspellings te maak.
	SKRYFWERK	Gedeelde skryfwerk: BEPLANNING	• Vertel aan leerders die skryfonderwerp • Vertel leerders die skryftaak wat jy gekies het, bv. **a** Teken prente om ’n boodskap oor ’n persoonlike ervaring oor te dra en skryf ’n byskrif **b** Skryf een sinne van eie nuus of gedeelde skryfwerk **c** Stel ’n lys woorde saam volgens instruksies, bv.: kos **d** Skryf en illustreer ’n kort sin om by te dra tot ’n klasboek • Wys leerders hoe om hul skryfwerk te BEPLAN deur ’n prent te teken en byskrifte by te voeg • Vra vir idees vir die plan (gedeelde skryfwerk) • Sê vir leerders om hul eie planne te voltooi (geen kopiëring nie) • Skryf mettertyd ’n konsepraamwerk vir ’n sin op die bord, en wys vir leerders hoe jy dit voltooi (gedeelde skryfwerk). • Los die sinraam op die bord en sê vir leerders om hul eie sin te skryf.

<table>
<tr><th>DAG</th><th>KOMPONENT</th><th>AKTIWITEIT</th><th>VOORGESTELDE AKTIWITEITE</th></tr>
<tr><td>Maandag</td><td>LEES & KLANKE</td><td>Groepbegeleide Lees
TWEE GROEPE X 15 MIN ELK</td><td>Roep die klas tot orde en deel ’n klank – of leesaktiwiteit (lees in pare of onafhanklike lees) uit.
Roep ’n klein groepie om saam met u te werk (’n groep leerders met dieselfde vermoëns).
Hersien klank – en sigwoorde saam met groep.
Gee die groep ’n teks wat op hulle vlak is.
Luister na elke leerder afsonderlik.</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>DAG</th><th>KOMPONENT</th><th>AKTIWITEIT</th><th>VOORGESTELDE AKTIWITEITE</th></tr>
<tr><td rowspan="3">Dinsdag</td><td>LEES & KLANKE</td><td>Leer nuwe klank en woorde aan</td><td>Werk sistematies deur ’n fonemiese bewustheid – en
klankprogram vir jou taal
Doen verskillende fonemiese bewusmakingsaktiwiteite, bv.
a Identifiser die klank aan die begin van sommige woorde
b Onderskei tussen verskillende begin – en eindklanke
c Letterwisseling – vervang verskillende konsonante of vokale om verskillende woorde te maak
Leer leerders om ’n nuwe klank te lees
Leer hulle om woorde te lees wat die nuwe klank gebruik en vorige klanke wat geleer is (dekodeerbare woorde)
Wys hulle hoe om kort woorde op te bou
Doen toepaslike DBO Werkboekaktiwiteite</td></tr>
<tr><td>HANDSKRIF</td><td>Leer nuwe letter en woorde aan</td><td>Dit is ’n goeie idee om handskrif by klanke te pas.
Leer leerders hoe om die letter wat hulle geleer het, te skryf (kleinletters).
Leer leerders hoe om woorde te skryf wat die klank gebruik.
Leer die leerder ’n kort sin te kopieer wat die geleerde klank en woorde bevat.
Korrigeer leerders se potloodgreep, postuur, lettervorming, spasiëring en grootte.
Doen toepaslike DBO werkboekaktiwiteite</td></tr>
<tr><td>LEES & KLANKE</td><td>Gedeelde Lees
AANVANGSLEES</td><td>Aanvangslees
Lees die storie vlot en met uitdrukking aan die leerders.
Stop sodat u kan verduidelik waar nodig.
Bespreek die gebruik van hoofletters en punte
Bespreek die teks en identifiseer die hoofkarakters en hoofgedagte
Vra ’n wye reeks vraesoorte, insluitend hoër orde vrae</td></tr>
</table>

DAG	KOMPONENT	AKTIWITEIT	VOORGESTELDE AKTIWITEITE
Dinsdag	**LEES & KLANKE**	Groepbegeleide Lees TWEE GROEPE X 15 MIN ELK	• Roep die klas tot orde en deel 'n klank – of leesaktiwiteit (lees in pare of onafhanklike lees) uit. • Gebruik die leesboeke of die DBO Werkboek vir hierdie taak. • Roep 'n klein groepie om saam met u te werk ('n groep leerders met dieselfde vermoëns). • Hersien klank – en sigwoorde saam met groep. • Gee die groep 'n teks wat op hulle vlak is. • Luister na elke leerder afsonderlik.

DAG	KOMPONENT	AKTIWITEIT	VOORGESTELDE AKTIWITEITE
Woensdag	**LUISTER & PRAAT**	Mondelinge aktiwiteite	• Leer 3 tema woordeskatwoorde. • Sing 'n liedjie of sê 'n rympie. • Doen nog 'n mondelinge aktiwiteit, byvoorbeeld: **a** Nuus – Vra 2 x leerders om nuus te deel. **b** Kreatiewe storievertelling – Vra alle leerders om hul eie temaverhale op te stel en met hul maats te deel. **c** Identifiseer dele uit die geheel, bv. plant of fiets **d** Neem deel aan 'n klasbespreking **e** Rangskik prente uit 'n storie en vertel die storie oor **f** Beskryf voorwerpe
	LEES & KLANKE	Leer nuwe klank en woorde aan	• Werk stelselmatig deur 'n fonemiese bewustheids – en klankeprogram vir u taal. • Doen verskillende fonemiese bewustheidsaktiwiteite, byvoorbeeld: **a** Identifiseer die klanke aan die begin van 'n paar woorde. **b** Onderskei tussen verskillende begin – en eindklanke **c** Letterwisseling – vervang verskillende konsonante of vokale om verskillende woord te maak • Leer leerders om 'n nuwe klank te lees. • Leer hulle om woorde te lees wat die nuwe klank en vorige aangeleerde klanke bevat. (dekodeerbare woorde) • Wys hulle hoe om kort woorde op te bou. • Doen toepaslike DBO werkboekaktiwiteite.
	SKRIF	Leer nuwe letter en woorde aan	• Dit is 'n goeie idee om handskrif by klanke te pas. • Leer leerders hoe om die letter wat hulle geleer het, te skryf (kleinletters) • Leer leerders hoe om woorde te skryf wat die klank gebruik. • Leer die leerder om 'n kort sin wat die aangeleerde klank en woorde bevat, te kopieer. • Korrigeer leerders se potloodgreep, postuur, lettervorming, spasiëring en grootte. • Doen toepaslike DBO werkboekaktiwiteite

DAG	KOMPONENT	AKTIWITEIT	VOORGESTELDE AKTIWITEITE
Woensdag	**SKRYFWERK (Week 1 van siklus)**	Gedeelde skryfwerk ROFWERK/ OPSTEL	• Verduidelik die skryfonderwerp. • Vertel aan die leerders die skryftaak wat u gekies het, byvoorbeeld: **a** Teken prente om 'n boodskap oor 'n persoonlike ervaring oor te dra en skryf 'n byskrif **b** Skryf een sinne van eie nuus of gedeelde skryfwerk **c** Stel 'n lys woorde saam volgens instruksies, bv.: kos **d** Skryf en illustreer 'n kort sin om by te dra tot 'n klasboek • Wys leerders hoe om hul skryfwerk te beplan deur 'n prentjie te teken en etikette by te voeg. • Vra vir idees vir die plan (gedeelde skryfwerk) • Sê vir leerders om hul eie planne te voltooi. (geen kopiëring nie) • Skryf betyds 'n sinraamwerk vir 'n sin op die bord en wys die leerders hoe u dit voltooi (gedeelde skryfwerk). • Los die sinraamwerk op die bord, en vertel leerders om hul eie sin te skryf.
	LEES & KLANKE	Groepbegeleide Lees TWEE GROEPE X 15 MIN ELK	• Roep die klas tot orde en deel 'n klank – of leesaktiwiteit (lees in pare of onafhanklike lees) uit. • Gebruik die leesboeke of die DBO Werkboek vir hierdie taak. • Roep 'n klein groepie om saam met u te werk ('n groep met dieselfde vermoëns). • Hersien klank – en sigwoorde saam met groep. • Gee die groep 'n teks wat op hulle vlak is. • Luister na elke leerder afsonderlik.

DAG	KOMPONENT	AKTIWITEIT	VOORGESTELDE AKTIWITEITE
Donderdag	**LEES & KLANKE**	Oefen klanke	• Hersien die twee klanke wat op Di en Wo gedoen is. • Doen 'n klankaktiwiteit met die hele klas, byvoorbeeld: **a** Meng klanke saam om woorde te maak. **b** Groepeer woorde in algemene klankfamilies **c** Groepeer woorde in algemene woordfamilies **d** Bou woorde met klanke wat in twee woordfamilies geleer is **e** Bou eenvoudige woorde wat met 'n enkelkonsonant begin en breek dit op in die beginklank en die rymklank (laaste deel van die lettergreep), soos h-en, p-en, v-in, s-in en identifiseer die rymklank. **f** Identifiseer rym
	LEES & KLANKE	Gedeelde lees TWEEDE LEES	• Tweede Lees. • Lees die verhaal vlot en met uitdrukking aan die leerders voor. • Bespreek die teks en identifiseer die hoofkarakters en hoofgedagte • Vra 'n wye reeks vraesoorte, insluitend hoër orde vrae • Vra leerders om hul eie vrae oor die teks te formuleer, en vra 'n maat

DAG	KOMPONENT	AKTIWITEIT	VOORGESTELDE AKTIWITEITE
Donderdag	**LEES & KLANKE**	Groepbegeleide Lees TWEE GROEPE X 15 MIN ELK	• Roep die klas tot orde en deel 'n klank – of leesaktiwiteit (lees in pare of onafhanklike lees) uit. • Gebruik die leesboeke of die DBO Werkboek vir hierdie taak. • Roep 'n klein groepie om saam met u te werk ('n groep leerders met dieselfde vermoëns). • Hersien klank – en sigwoorde saam met groep. • Gee die groep 'n teks wat op hulle vlak is. • Luister na elke leerder afsonderlik.

DAG	KOMPONENT	AKTIWITEIT	VOORGESTELDE AKTIWITEITE
Vrydag	**LUISTER & PRAAT**	Mondelinge aktiwiteite	• Leer drie woordeskatwoorde aan. • Sing 'n liedjie of sê 'n rympie. • Doen nog 'n mondelinge aktiwiteit, byvoorbeeld: **a** Sit leerders in groepe om die teks te bespreek met behulp van 'n raamwerk (ek hou van ... / ek hou nie van ... / ek dink hierdie teks is geskryf aan ...). **b** Kreatiewe storievertelling – Vra die leerders om in groepe saam te werk om 'n gesamentlike temaverhaal uit te dink. **c** Identifiseer dele uit die geheel, bv. plant of fiets **d** Neem deel aan 'n klasbespreking **e** Rangskik prente uit 'n storie en vertel die storie oor **f** Beskryf voorwerpe
	LEES & KLANKE	Oefen klanke	• Hersien die twee klanke wat op Di en Wo aangeleer is, asook ander klanke wat hierdie kwartaal aangeleer is. • Doen 'n klankaktiwiteit met die klas, byvoorbeeld: **a** Meng klanke saam om woorde te maak **b** Deel woorde in klanke op **c** Bou woorde met behulp van klanke **d** Verdeel woorde in klanke **e** Skryf eie sinne met behulp van klankwoorde. • Doen toepaslike DBO Werkboekaktiwiteite.
	LEES & KLANKE	Gedeelde lees NA-LEES	• Na-lees. • Doen 'n aktiwiteit om die verhaal op 'n dieper vlak te verstaan, byvoorbeeld: **a** Rolspel – plaas leerders in groepe om die verhaal op te voer. **b** Vertel die verhaal saam met 'n maat – elke maat vertel 'n deel van die verhaal in die regte volgorde. **c** Som op – elke leerder vertel in twee tot drie sinne vir 'n maat waaroor die verhaal gegaan het. **d** Teken 'n prentjie en skryf 'n byskrif.

DAG	KOMPONENT	AKTIWITEIT	VOORGESTELDE AKTIWITEITE
Vrydag	**LEES & KLANKE**	Groepbegeleide Lees TWEE GROEPE X 15 MIN ELK	• Roep die klas tot orde en deel 'n klank – of leesaktiwiteit (lees in pare of onafhanklike lees) uit. • Gebruik die leesboeke of die DBO Werkboek vir hierdie taak. • Roep 'n klein groepie om saam met u te werk ('n groep leerders met dieselfde vermoëns). • Hersien klank – en sigwoorde saam met groep. • Gee die groep 'n teks wat op hulle vlak is. • Luister na elke leerder afsonderlik.

Het u opgelet dat daar binne elke komponent ook roetines gebruik word? Kyk of u al die roetines opgemerk het:

MONDELINGE AKTIWITEITE

Maandag: Stel die tema bekend, leer woordeskat aan, leer liedjie of rympie aan

Woensdag: Leer woordeskat aan, sing liedjie of sê 'n rympie op, doen nog 'n aktiwiteit

Vrydag: Leer woordeskat aan, sing liedjie of sê 'n rympie op, doen nog 'n aktiwiteit

KLANKE & HANDSKRIF

Maandag: Gee 'n informele assessering om klankekennis en skrif na te gaan

Dinsdag: Leer nuwe klank en woorde; leer hoe om letters en woorde te skryf

Woensdag: Leer nuwe klank en woorde; leer hoe om letters en woorde te skryf

Donderdag: Doen aktiwiteit om die gebruik van nuwe klanke te oefen

Vrydag: Doen aktiwiteit om die gebruik van nuwe klanke te oefen

GEDEELDE LEES

Maandag: Bekendstelling

Dinsdag: Voorlees

Donderdag: Tweede lees

Vrydag: Na-lees

Is dit vir u sinvol? Watter veranderinge sou u maak?

Klanke en Groepbegeleide lees

As ’n grondslagfase onderwyser is u belangrikste verantwoordelikheid om te verseker dat alle leerders kan lees!

Basiese riglyne wat u moet volg om klanke te onderrig, is:

1 Maak seker dat u ’n volledige klankeprogram het wat al die klanke vir u taal bevat.
- Die NECT klankeprogram vir HT-Afrikaans is hieronder ingesluit – gebruik dit gerus of gebruik enige ander klankeprogram wat deur jou provinsie, distrik of skool gespesifiseer is.

1 Werk stelselmatig deur u klankeprogram. Vir elke klank:
- Sorg dat leerders die klank kan hoor, en in woorde kan identifiseer.
- Leer leerders die letter-klank-verhouding – hoe die klank lyk.
- Oefen om die klank saam met ander bekende klanke te meng om woorde te bou.
- Lees tekste wat woorde bevat wat die klank insluit.
- Hersien gereeld alle aangeleerde klanke.

Basiese riglyne wat u moet volg om lees te onderrig, is:

1 Organiseer leerders met dieselfde vermoë in leesgroepe.
2 Roep elke groep om minstens een keer per week vir u te lees.
3 Probeer om ten minste twee of drie keer per week na sukkelende lesers te luister.
4 Gebruik ’n vlak-gepaste teks – by sommige groepe sal u dalk klanke moet hersien en aan woordbou moet werk.
5 Maak seker dat u na elke leerder individueel luister.
6 Leer leerders om altyd onbekende woorde te klank. As ’n leerder ’n woord kry wat hulle nie kan lees nie, help hulle om dit te klank. Moet dit nie oorslaan nie of ’n ander kind versoek om die woord te lees nie.
7 Gedurende groepbegeleide lees, kan u leerders in pare plaas om ’n leesaktiwiteit te doen terwyl u met ’n klein groep werk.

LET WEL:
- Daar is geen kitsoplossing om sukkelende lesers te help nie.
- Jy moet tyd kry om op ’n gereelde basis, verkieslik daagliks, as individue of in klein groepies met hierdie leerders te werk.
- Hulle het meer tyd en oefening nodig om dieselfde fonemiese bewustheid – en klankaktiwiteite as die res van die klas te doen.
- Dit is een van die mees uitdagende, maar belangrikste rolle van ’n grondslagfase-onderwyser.

NECT Klankeprogram: HT Afrikaans

- Dit is baie belangrik om leerders stelselmatig al die klanke van 'n taal te leer.
- Die klanke wat in die NECT HT-Afrikaans klankeprogram aangeleer word, word hieronder gelys – gebruik dit gerus as 'n gids.

Let Wel:

- Die ATP vir Graad 1 Termyn 2 spesifiseer dat leerders meeste enkelklanke van die alfabet moet ken.
- Die **klanke in die grys blokke** word deur die ATP gespesifiseer vir Graad 1 Termyn 2
- Probeer om seker te maak dat u leerders hierdie klanke ken.

AFRIKAANSE KLANKE				GEDOEN
KLANKE	**WOORDE**			
a				
s				
t	t-a-s = tas			
p	p-a-s = pas	p-a-p = pap		
n	n-a-t = nat	p-a-n = pan		
o	s-o-n = son	p-o-t = pot	s-o-p = sop	
m	m-a-t = mat	m-a-s = mas	m-o-t = mot	
d	d-a-n = dan	d-a-m = dam	d-a-s = das	
i	s-i-n = sin	p-i-t = pit	s-i-t = sit	
g	g-o-m = gom	s-o-g = sog	d-a-g = dag	
k	k-a-p = kap	k-i-s = kis	k-a-m = kam	
u	s-u-s = sus	m-u-s = mus	k-u-s = kus	
e	n-e-t = net	n-e-k = nek	p-e-n = pen	
l	l-i-g = lig	l-i-p = lip	l-o-s = los	
b	b-a-k = bak	b-e-l = bel	b-e-s = bes	
h	h-e-k = hek	h-a-k = hak	h-e-n = hen	
y	s-y = sy	h-y = hy	m-y = my	
r	r-o-t = rot	r-a-m = ram	r-u-g = rug	
w	w-i-t = wit	w-a-t = wat	w-i-l = wil	
j	j-a-s = jas	j-o-k = jok	j-a-g = jag	
x	x-s-t-r-aa-l = x-straal			
z	z-e-r-o = zero	z-u-m-b-a = zumba	z-e-b-r-a = zebra	
v	v-a-n = van	v-e-t = vet	v-o-l = vol	
y	y-s = ys	w-y-s = wys	l-y-s = lys	
f	f-ie-t-s = fiets	f-ee-s = fees	f-o-t-o = foto	
aa	k-aa-s = kaas	r-aa-k = raak	m-aa-t = maat	

ee	m-ee-r = meer	g-ee = gee	k-ee-l = keel	
oo	s-oo-m = soom	d-oo-d = dood	k-oo-r = koor	
uu	m-uu-r = muur	d-uu-r = duur	h-uu-r = huur	
oe	k-oe-k = koek	r-oe-s = roes	b-oe-k = boek	
ie	s-ie-n = sien	t-ie-r = tier	d-ie-r = dier	
ui	l-ui = lui	h-ui-s = huis	r-ui-t = ruit	
ou	ou-d = oud	k-ou-d = koud	g-ou-d = goud	
eu	d-eu-r = deur	r-eu-k = reuk	n-eu-s = neus	
ei	b-r-ei = brei	k-l-ei = klei	s-ei-l = seil	
aai	b-aai = baai	h-aai = haai	r-aai = raai	
ooi	r-ooi = rooi	m-ooi = mooi	n-ooi = nooi	
oei	b-oei = boei	k-oei = koei	l-oei = loei	
eeu	l-eeu = leeu	m-eeu = meeu		
bl	bl-oei = bloei	bl-aa-r = blaar	bl-o-m = blom	
sl	sl-a-p = slap	sl-u-k = sluk	sl-o-t = slot	
tw	tw-ee = twee	tw-aa-l-f = twaalf	tw-a-k = twak	
br	br-u-g = brug	br-a-k = brak	br-i-l = bril	
sn	sn-i-k = snik	sn-i-p = snip	sn-aa-k-s = snaaks	
kr	kr-a-p = krap	kr-y-t = kryt	kr-o-m = krom	
st	st-o-k = stok	st-a-p = stap	st-a-m = stam	
sw	sw-a-k = swak	sw-e-r-m = swerm	sw-e-m = swem	
sm	sm-aa-k = smaak	sm-ee-r = smeer	sm-oo-r = smoor	
sk	sk-aa-p = skaap	sk-i-p = skip	sk-o-p = skop	
sp	sp-ee-l = speel	sp-e-k = spek	sp-ui-t = spuit	
pl	pl-a-n = plan	pl-a-k = plak	pl-a-s = plas	
vl	vl-ooi = vlooi	vl-a-k = vlak	vl-ie-g = vlieg	
fr	fr-aai = fraai	fr-o-n-s = frons	fr-i-s = fris	
fl	fl-ie-k = fliek	fl-e-s = fles	fl-ou = flou	
kw	kw-ee-k = kweek	kw-a-s = kwas	kw-aa-k = kwaak	
kl	kl-i-m = klim	kl-i-p = klip	kl-a-s = klas	
ooi	t-ooi = tooi	n-ooi = nooi	k-ooi = kooi	
aai	l-aai = laai	t-aai = taai	s-w-aai = swaai	
eeu	s-p-r-eeu = spreeu	s-n-eeu = sneeu	l-eeu = leeu	
oei	g-r-oei = groei	b-r-oei = broei	k-oei = koei	
kr	kr-aa-n = kraan	kr-a-p = krap	kr-eu-n = kreun	
kn	kn-oei = knoei	kn-eu-s = kneus	kn-oo-p = knoop	
pl	pl-aa-s = plaas	pl-oe-g = ploeg	pl-aa-k = plaak	
pr	pr-oe = proe	pr-ui-k = pruik	pr-aa-t = praat	

st	st-oe-l = stoel	st-ou-t = stout	st-ee-l = steel	
sw	sw-oe-g = swoeg	sw-a-k = swak	sw-a-r-t = swart	
gl	gl-oei = gloei	gl-a-d = glad	gl-i-p-s = glips	
gr	gr-oe-n-t-e = groente	gr-y-s = grys	gr-aa-t = graat	
ng	r-i-ng = ring	b-a-ng = bang	s-i-ng = sing	
nk	b-a-nk = bank	t-e-nk – = tenk	d-r-i-nk = drink	
ld	h-e-ld = held	s-k-u-ld = skuld	n-aa-ld = naald	
lk	w-o-lk = wolk	m-e-lk = melk	v-a-lk = valk	
lp	t-u-lp – = tulp	h-e-lp = help	s-k-u-lp = skulp	
nd	m-o-nd = mond	t-a-nd = tand	ee-nd = eend	
ns	d-a-ns = dans	w-e-ns = wens	w-i-ns = wins	
nt	p-u-nt = punt	l-i-nt = lint	k-l-o-nt = klont	
mp	l-a-mp = lamp	r-o-mp = romp	s-t-a-mp = stamp	
ms	s-o-ms = soms	k-o-ms = koms	t-oe-k-o-ms = toekoms	
rg	d-w-e-rg = dwerg	s-o-rg = sorg	t-e-rg = terg	
rk	v-a-rk = vark	k-e-rk = kerk	k-u-rk = kurk	
rm	a-rm = arm	k-e-rm = kerm	w-u-rm = wurm	
rp	s-k-e-rp = skerp	h-a-rp = harp	s-e-rp = serp	
rs	b-o-rs = bors	k-e-rs = kers	k-oo-rs = koors	
rt	h-a-rt = hart	b-eu-rt = beurt	s-oo-rt = soort	
spr	spr-ee-k =spreek	spr-oe-t = sproet	spr-eeu = spreeu	
str	str-aa-t = straat	str-a-f= straf	str-ee-k = streek	
skr	skr-y-f = skryf	skr-o-p = skrop	skr-oo-m = skroom	

Beplanner & Bestuursdokumentraamwerk

- Dit is jou keuse om die roetine wat in die vorige afdeling beskryf is, te gebruik, al dan nie.
- Ongeag die roetine wat jy kies, moet jy elke taalkomponent per week dek.
- Onthou ook om die tydstoekenning per komponent per week na te gaan. Sien bladsy 4.
- Raadpleeg die opsomming van die Herstelde ATP op bladsy 5 vir leiding.
- Gebruik die bestuursdokument hieronder om rekord te hou van die werk wat jy elke week doen.

DBO ATP

- Daar is 5 x leë beplanner en bestuursdokumente wat u kan gebruik om u kurrikulumdekking vir die kwartaal te beplan en op te spoor.
- As u dit verkies, kan u u eie roetine en aktiwiteite ontwerp; maak net seker dat dit voldoen aan CAPS en ATP.
- Skep dan u eie beplanner en bestuurdokument om u kurrikulumdekking vir Termyn 2 by te hou.

Onthou, die NECT Graad 1–3 Huistaal gestruktureerde leerprogram is beskikbaar vanaf die webwerf: www.nect.org.za

Tema 1:

Aktiwiteit	Week 1	Gedoen	Week 2	Gedoen
MONDELING	W/SKAT:		W/SKAT:	
	LIEDJIE/RYMPIE:		LIEDJIE/RYMPIE:	
	ANDER AKTIWITEITE:		ANDER AKTIWITEITE:	
KLANKE	KLANKE:		KLANKE:	
	AKTIWITEITE:		AKTIWITEITE:	
SKRIF	KLANK/E, WOORDE EN SINNE		KLANK/E, WOORDE EN SINNE	

Aktiwiteit	Week 1	Gedoen	Week 2	Gedoen
GEDEELDE LEES	TEKS:		TEKS:	
	BEGRIPSVRAE:		BEGRIPSVRAE:	
	NA-LEES AKTIWITEITE:		NA-LEES AKTIWITEITE:	
SKRYFWERK	ONDERWERP EN TAAK:		ONDERWERP EN TAAK:	
GBL	NOTAS:		NOTAS:	

Tema 2:

Aktiwiteit	Week 1	Gedoen	Week 2	Gedoen
MONDELING	W/SKAT:		W/SKAT:	
	LIEDJIE/RYMPIE:		LIEDJIE/RYMPIE:	
	ANDER AKTIWITEITE:		ANDER AKTIWITEITE:	
KLANKE	KLANKE:		KLANKE:	
	AKTIWITEITE:		AKTIWITEITE:	
SKRIF	KLANK/E, WOORDE EN SINNE		KLANK/E, WOORDE EN SINNE	

Aktiwiteit	Week 1	Gedoen	Week 2	Gedoen
GEDEELDE LEES	TEKS:		TEKS:	
	BEGRIPSVRAE:		BEGRIPSVRAE:	
	NA-LEES AKTIWITEITE:		NA-LEES AKTIWITEITE:	
SKRYFWERK	ONDERWERP EN TAAK:		ONDERWERP EN TAAK:	
GBL	NOTAS:		NOTAS:	

Tema 3:

Aktiwiteit	Week 1	Gedoen	Week 2	Gedoen
MONDELING	W/SKAT:		W/SKAT:	
	LIEDJIE/RYMPIE:		LIEDJIE/RYMPIE:	
	ANDER AKTIWITEITE:		ANDER AKTIWITEITE:	
KLANKE	KLANKE:		KLANKE:	
	AKTIWITEITE:		AKTIWITEITE:	
SKRIF	KLANK/E, WOORDE EN SINNE		KLANK/E, WOORDE EN SINNE	

Aktiwiteit	Week 1	Gedoen	Week 2	Gedoen
GEDEELDE LEES	TEKS:		TEKS:	
	BEGRIPSVRAE:		BEGRIPSVRAE:	
	NA-LEES AKTIWITEITE:		NA-LEES AKTIWITEITE:	
SKRYFWERK	ONDERWERP EN TAAK:		ONDERWERP EN TAAK:	
GBL	NOTAS:		NOTAS:	

Tema 4:

Aktiwiteit	Week 1	Gedoen	Week 2	Gedoen
MONDELING	W/SKAT:		W/SKAT:	
	LIEDJIE/RYMPIE:		LIEDJIE/RYMPIE:	
	ANDER AKTIWITEITE:		ANDER AKTIWITEITE:	
KLANKE	KLANKE:		KLANKE:	
	AKTIWITEITE:		AKTIWITEITE:	
SKRIF	KLANK/E, WOORDE EN SINNE		KLANK/E, WOORDE EN SINNE	

Aktiwiteit	Week 1	Gedoen	Week 2	Gedoen
GEDEELDE LEES	TEKS:		TEKS:	
	BEGRIPSVRAE:		BEGRIPSVRAE:	
	NA-LEES AKTIWITEITE:		NA-LEES AKTIWITEITE:	
SKRYFWERK	ONDERWERP EN TAAK:		ONDERWERP EN TAAK:	
GBL	NOTAS:		NOTAS:	

Tema 5:

Aktiwiteit	Week 1	Gedoen	Week 2	Gedoen
MONDELING	W/SKAT:		W/SKAT:	
	LIEDJIE/RYMPIE:		LIEDJIE/RYMPIE:	
	ANDER AKTIWITEITE:		ANDER AKTIWITEITE:	
KLANKE	KLANKE:		KLANKE:	
	AKTIWITEITE:		AKTIWITEITE:	
SKRIF	KLANK/E, WOORDE EN SINNE		KLANK/E, WOORDE EN SINNE	

Aktiwiteit	Week 1	Gedoen	Week 2	Gedoen
GEDEELDE LEES	TEKS:		TEKS:	
	BEGRIPSVRAE:		BEGRIPSVRAE:	
	NA-LEES AKTIWITEITE:		NA-LEES AKTIWITEITE:	
SKRYFWERK	ONDERWERP EN TAAK:		ONDERWERP EN TAAK:	
GBL	NOTAS:		NOTAS:	

Assesseringsprogram

Assessering vir Leer

- Die volgende **kontrolelys** bevat die **belangrikste vaardighede vir die ontwikkeling van geletterdheid** wat u leerders gedurende die fase moet bemeester.
- Dit is die **fundamentele vaardighede** wat **al die leerders aan die einde van Graad 3 moet verwerf**.
- Daar is geen vinnige en maklike manier om 'Assessering vir leer' of 'Formatiewe Assessering' te beheer nie.
- Om u te help om dit op 'n sinvolle manier te doen, kan u die volgende probeer:
  - **a** Maak 'n **assesseringsrekordboek** en hou dit te alle tye by u.
  - **b** Hierdie boek moet **VERTROULIK** gemerk word.
  - **c** Maak 'n **afdeling vir elke leerder** in hierdie boek.
  - **d** Wees dwarsdeur die dag **bewus van die leerders se prestasies**, en **maak aantekeninge van wat u** in verband met hierdie vaardighede **waarneem**.
- Wees veral bewus van **leerders wat nie vordering maak nie**, en **werk saam met hulle** om hul uitdagings die hoof te bied.

Kontrolelys: GF Huistaal

UITVOERENDE FUNKSIE	✓
Volg perke en verwagtinge in die klaskamer	
Bestuur eie emosies	
Werk onafhanklik	
Werk saam in groepe	
Fokus op en voltooi take binne 'n redelike tyd	
Onthou en verbind leer uit die verlede aan nuwe leer	
Vestig en onderhou positiewe verhoudings	
Volhard deur uitdagings – gee nie moed op nie	
LUISTER & PRAAT	✓
Ontwikkel en gebruik 'n toenemend ingewikkelde woordeskat	
Volg aanwysings	
Stel vrae	
Beantwoord vrae op gepaste wyse deur gebruik te maak van meer ingewikkelde sinne	
Gebruik gepaste gespreks – en kommunikasievaardighede	
FONEMIESE BEWUSTHEID EN KLANKE	✓
Breek woorde mondelings in hul individuele klanke op	
Meng klanke mondelings om woorde te vorm	
Herken en lees alle aangeleerde klanke (leer letter-klankverbindings)	
Bou en breek geskrewe woorde op met behulp van klanke wat aangeleer word	

LEES	✓
Probeer altyd om nuwe woorde te dekodeer met behulp van letter-klankkennis	
Lees werkbladtekste met toenemende vlotheid en akkuraatheid	
BEGRIP	✓
In die grondslagfase moet hierdie vaardighede tydens gedeelde lees aangeleer word – wanneer die onderwyser ingewikkelde tekste hardop lees.	
Toon belangstelling in gedeelde leesstories	
Kan basiese herroepingsvrae akkuraat beantwoord	
Bied logiese, gegronde menings op 'waarom'-vrae	
Som die belangrikste gebeure van voorgeleesde verhale op	
Kommunikeer die doel of boodskap van die geleesde verhale	
Onthou en verbind vorige verhale wat gelees is met nuwe verhale	
HANDSKRIF	✓
Hou die potlood en skryfinstrumente korrek vas – met 'n drievingergreep	
Kan letters vorm wat korrek en leesbaar is	
Skryf teen 'n redelike spoed – kan take binne die bepaalde tyd afhandel	
SKRYFWERK	✓
Gebruik skryfwerk om eie idees oor te dra (moet nie kopieer nie)	
Skryf onafhanklik (internaliseer en gebruik die skryfstrategieë om skryftake te voltooi)	
Gebruik kennis van letter-klank-ooreenkomste om woorde te skryf (spelling uitgevind)	
Lees eie skryfwerk vir eweknieë voor	

Assessering van Leer

- U kan kies om u eie FAT (Formele Assesseringstaak) te ontwerp volgens die **Hersiene Afdeling 4 van NKV.**
- Alternatiewelik word hieronder 'n **voorbeeld-FAT** vir Termyn 2 ingesluit. U mag hierdie FAT gebruik soos dit is, of aanpas vir gebruik in u klaskamer.
- 'n 'Tellingkaart' is ingesluit waar u die assesseringsresultate van leerders vir elke KOMPONENT kan invul.

Gebruik van die rubrieke

- Die rubrieke wat volg, het vier vlak beskrywers.
- Hulle dui ook 'n beoordelingsgids vir elke vlak aan.
- Daarbenewens is 'n punt toegeken vir elke beskrywer per kriterium. Dit word tussen die hakies langs die beskrywer aangedui.
- Jy kan hierdie kenmerke gebruik om jou leerders op verskillende maniere te assesseer volgens die voorskrifte van jou provinsie of distrik.
  a Jy kan kies om 'n gemiddelde vlak of gradering vir die assesseringsaktiwiteit uit te werk.
  b Of jy kan kies om 'n punt vir elke leerder uit te werk.

Voorbeeld:

a Petrus se onderwyser het 'n kruisie ingevul vir sy prestasie per kriterium.

b Sy sien dat die kruise meestal in die VLAK 2 / GRADERING 3–4 REEKS val. Maar hy het een VLAK 1 / GRADERING 1–2 REEKS. Sy gee hom dus 'n gradering van 3.

c Dan bereken sy Petrus se telling volgens die punte vir elke kriterium. Hy behaal 'n dus 'n punt van 5 uit 14. As sy dit deur 2 deel, behaal hy 2.5, wat sy afrond tot 'n gradering van 3.

RUBRIEK	VLAK 1 GRADERING 1–2	VLAK 2 GRADERING 3–4	VLAK 3 GRADERING 5–6	VLAK 4 GRADERING 7
KRITERIUM 1	Die leerder vertel 'n maat gedeeltes van die verhaal in die verkeerde volgorde. (1)	Die leerder vertel 'n gedeelte van die verhaal in die korrekte volgorde, maar dit bevat te veel of te min besonderhede. (2) ✗	Die leerder vertel die grootste gedeetel van die verhaal in die korrekte volgorde, maar dit kan te veel of te min besonderhede bevat. (3)	Die leerder vertel die verhaal in die korrekte volgorde, met net genoeg besonderhede om die betekenis duidelik te maak. (4–5)
KRITERIUM 2	Die leerder stop gereeld, huiwer en herhaal woorde of frases. (1)	Die leerder huiwer soms en herhaal woorde of frases. (2) ✗	Die leerder vertel die storie vlot, stop soms, huiwer of herhaal woorde of frases. (3)	Die leerder vertel die storie vlot en met selfvertroue, sonder om te wag, te huiwer of woorde of frases te herhaal. (4–5)
KRITERIUM 3	Daar is geen variasie in die toon of volume van die stem nie, of die leerder is onhoorbaar. (1) ✗	Die leerder wissel af en toe die toon of volume van die stem, maar dit is nie altyd gepas nie. (2)	Die leerder slaag gedeeltelik daarin om die toon of volume van die stem af te wissel. (3)	Die leerder slaag suksesvol daarin om die toon of volume van die stem af te wissel. (4)

Verwerking

- Verwerk 'n punt uit 14 na 1–7 deur te deel deur 2.

Ons hoop dat u hierdie assesseringsriglyn nuttig sal vind

- *Dit is belangrik om te onthou dat hierdie assesseringstake en berekeningsmetodes voorstelle is.*
- *Volg jou provinsie en distrik se aanbevelings ten opsigte van assesseringsvereistes.*

Assessering van Leer: Tellingkaart							
Name van Leerders	Luister & Praat	Klanke	Lees & Begrip		Handskrif	Skryfwerk	Totaal
	Luister na stories en identifiseer die hoofgedagte.	Identifiseer die enkele klankverhouding van sommige letters (klinkers en medeklinkers)	Lees hardop uit 'n boek op eie vlak.	Voorspel die verhaal deur gebruik te maak van prente. Bespreek die storie en identifiseer die hoofkarakters en hoofgedagte.	Skryf kleinletters korrek.	Teken 'n prentjie om 'n boodskap oor te dra. Skryf woorde met behulp van klanke wat geleer is. Dra idees by tot 'n klasverhaal.	
Assesseringsaktiwiteitsnommer	**2.1**	**2.2**	**2.3**	**2.4**	**2.5**	**2.6**	
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
10							
11							
12							

Graad 1 Termyn 2: Voorbeeld van Formele Assesseringstaak

2.1: LUISTER & PRAAT / BEGRIP	
DOEL	• Luister na stories en identifiseer die hoofgedagte
IMPLEMENTERING	• Doen dit dwarsdeur die termyn tydens gedeelde leeslesse. • Aan die einde van elke les waar jy 'n storie gelees het, kies 'n paar leerders vir assessering (maar moet nie dit vir hulle vertel nie).
AKTIWITEIT	• Vra elke gekose leerder om een of twee van hierdie vrae te beantwoord: **1** Wat dink jy was die hoofgedagte van hierdie storie? **2** Wat het jy uit hierdie storie geleer? **3** As jy in een of twee sinne vir jou vriend moet vertel waaroor hierdie storie gaan, wat sou jy sê? • Assesseer elke leerder deur die rubriek hieronder te gebruik.

RUBRIEK	**VLAK 1** **GRADERING 1–2**	**VLAK 2** **GRADERING 3–4**	**VLAK 3** **GRADERING 5–6**	**VLAK 4** **GRADERING 7**
IDENTIFISEER DIE HOOFGEDAGTE VAN 'N STORIE	Die leerder sukkel om enigiets uit die storie te herroep en kan nie die hoofgedagte identifiseer nie. (1)	Die leerder vertel die storie oor, sonder om die hoofgedagte te identifiseer. (2)	Die leerder identifiseer min of meer die hoofgedagte, maar voeg te veel detail by, of laat 'n sleutelpunt weg. (3)	Die leerder identifiseer die hoofgedagte van die storie korrek. (4)
VLOTHEID	Die leerder stop gereeld, huiwer en herhaal woorde of frases. (0)	Die leerder huiwer soms en herhaal woorde of frases. (1)	Die leerder beantwoord die vrae, stop soms, huiwer of herhaal woorde of frases. (2)	Die leerder beantwoord die vrae met selfvertroue, sonder om te wag, te huiwer of woorde of frases te herhaal. (3)

2.2: KLANKE	
DOEL	Identifiseer die enkel klankverhoudings van sommige letters (klinkers en medeklinkers)
IMPLEMENTERING	Doen dit in week 8 tydens groepbegeleide lees
AKTIWITEIT	• Doen dit in Week 8, tydens die Groepbegeleide lees • Roep die leerders tot orde en handig 'n gepaarde lees – of klankaktiwiteit uit. • In plaas daarvan om groepe te roep, roep individuele leerders na jou tafel. • Gee 'n skoon vel papier en potlood vir die leerder om te gebruik. • Roep 4 enkelklanke uit wat jy in Termyn 2 geleer het en vra die leerder om • dit neer te skryf. • Gee dan 'n papier met al die enkelklanke wat jy in Termyn 2 geleer het, • daarop geskryf. • Wys na 4 van die letters en vra leerders om die klanke te sê. • Assesseer elke leerder deur die rubriek hieronder te gebruik.

RUBRIEK (Moontlike punt uit 8)	**VLAK 1 GRADERING 1–2**	**VLAK 2 GRADERING 3–4**	**VLAK 3 GRADERING 5–6**	**VLAK 4 GRADERING 7**
IDENTIFIKASIE VAN KLANKE OP GEHOOR.	Die leerder skryf 0 of 1 van die 4 klanke korrek. (1)	Die leerder skryf 2 van die 4 klanke korrek. (2)	Die leerder skryf 3 van die 4 klanke korrek. (3)	Die leerder skryf 4 van die 4 klanke korrek. (4)
IDENTIFIKASIE VAN GESKREWE KLANKE	Die leerder identifiseer 0 of 1 van die klanke korrek. (1)	Die leerder identifiseer 2 of 1 van die klanke korrek. (2)	Die leerder identifiseer korrek 3 van die klanke korrek. (3)	Die leerder identifiseer korrek 4 van die klanke korrek. (4)

2.3: LEES	
DOEL	• Lees hardop uit die boek op eie vlak. • Gebruik sigwoorde en klanke om woorde te dekodeer.
IMPLEMENTERING	• Dit kan gedurende week 6 en 7 gedoen word. • Doen dit tydens groepbegeleide lees
AKTIWITEIT	• Roep elke lid van die groep tydens 'Groepsbegeleide lees' om individueel vir u te kom lees. • Vra die leerder vervolgens om hardop voor te lees op 'n gepaste vlak. Maak seker dat die teks dekodeerbare woordebevat. • Beoordeel elke leerder deur die onderstaande rubriek te gebruik.

RUBRIEK (Punt uit 14)	**VLAK 1 GRADERING 1–2**	**VLAK 2 GRADERING 3–4**	**VLAK 3 GRADERING 5–6**	**VLAK 4 GRADERING 7**
VLOTHEID	Die leerder huiwer gereeld tydens die lees, is stil as hy by onbekende woorde kom of sal onbekende woorde oorslaan; herhaal woorde of frases. (1–2)	Die leerder lees met uitgebreide stiltes of huiwerings. Die leerder vind sekere dele van die teks moeilik om te lees. (3–4)	Die leerder lees met onderbrekings. Die leerder sukkel met spesifieke woorde en / of sinstrukture. (5–6)	Die leerder lees vlot met 'n paar onderbrekings. Die leerder is in staat om homself te korrigeer wanneer hy moeilike woorde en / of sinstrukture lees. (7)
DEKODERINGSVAARDIGHEDE	Die leerder benodig baie klankondersteuning van die onderwyser om 'n onbekende woord te lees. Die leerder sukkel om woorde in klanke op te deel. Die leerder ken baie min sig – / hoëfrekwensie – woorde. (1–2)	Die leerder probeer klanke gebruik om onbekende woorde te lees, maar het ondersteuning van die onderwyser nodig. Die leerder kan woorde in klanke opbreek met ondersteuning van die onderwyser. Die leerder ken 'n paar sig – / hoëfrekwensie – woorde. (3–4)	Die leerder gebruik klanke om onbekende woorde te klank, maar het soms hulp nodig om die klanke in 'n woord te meng. Die leerder ken baie sig – / hoëfrekwensie – woorde. (5–6)	Die leerder gebruik klanke om onbekende woorde te klank en kan die klanke gewoonlik in 'n woord meng. Die leerder ken alle geleerde sig – / hoëfrekwensie – woorde. (7)

2.4: LEESBEGRIP	
DOEL	• Voorspel 'n verhaal deur gebruik te maak van prente • Bespreek die storie en identifiseer die hoofkarakters en hoofgedagte.
IMPLEMENTERING	• Dit kan in week 4 tot week 6 gedoen word • Doen dit as die leerders klaar is met 'n geskrewe aktiwiteit
AKTIWITEIT	• Gebruik die gedeelde leesverhaal van die vorige week. • Roep die klas tot orde om die taak te voltooi. • Roep dan individuele leerders na u lessenaar om die assessering te voltooi. • Vra die volgende vrae aan elke leerder: **Hoofkarakters** **1** Wie was die hoofkarakters in die storie? **2** Wat was hulle name? **Hoofgedagte** **1** As jy in een of twee sinne vir jou vriend moet vertel waaroor hierdie storie gaan, wat sou jy sê? **2** Wat het jy uit hierdie storie geleer? **Voorspelling:** **1** Wys vervolgens aan die leerder prentjies uit 'n verhaal wat hulle nog nie gehoor het nie. **2** Vra die leerder dan om aan die hand van die prentjies te vertel wat hy dink in die verhaal gebeur. • Assesseer elke leerder deur die onderstaande rubriek te gebruik

RUBRIEK (Punt uit 14)	VLAK 1 GRADERING 1–2	VLAK 2 GRADERING 3–4	VLAK 3 GRADERING 5–6	VLAK 4 GRADERING 7
HOOFKARAKTERS	Die leerder sukkel om een hoofkarakter sonder ondersteuning te identifiseer. (1)	Die leerder identifiseer een van die hoofkarakters onafhanklik. (2)	Die leerder identifiseer die hoofkarakters korrek, maar kan nie al hul name onthou nie. (3)	Die leerder identifiseer die hoofkarakters korrek en onthou hul name. (4)
HOOFGEDAGTE	Die leerder vertel die storie of dele van die storie oor. (1–2)	Die leerder identifiseer die hoofgedagte, maar sluit onnodige besonderhede in of laat 'n sleutelpunt weg. (3–4)	Die leerder identifiseer die hoofgedagte korrek. Die leerder sukkel om op 'n sinvolle wyse te verduidelik wat uit die storie geleer is. (5–6)	Die leerder identifiseer die hoofgedagte korrek en verduidelik op 'n sinvolle manier wat uit die storie geleer is. (7)
VOORSPELLING	Die leerder kan nie 'n korrekte voorspelling oor die teks maak nie. (0)	Die leerder maak 'n baie basiese, maar korrekte voorspelling oor die teks. (1)	Die leerder maak 'n korrekte en redelik gedetailleerde voorspelling oor die teks. (2)	Die leerder maak 'n korrekte, gedetailleerde en insiggewende voorspelling oor die teks. (3)

2.5: HANDSKRIF	
DOEL	• Skryf klein letters korrek
IMPLEMENTERING	• Teen die einde van die Termyn, versamel leerders se handskrifboeke
AKTIWITEIT	• Versamel leerders se boeke aan die einde van die les. • Gaan deur boeke en let op hul handskrifvordering in terme van lettervorming, spasiëring en spoed (voltooi hulle alle handskrifaktiwiteite in die toegewese tyd?) • Evalueer leerders tydens handskriflesse en kyk deur hul skryfboeke om kennis te neem van vordering en uitdagings. • Assesseer elke leerder se handskrif met behulp van die onderstaanderubriek.

RUBRIEK (Punt uit 7)	VLAK 1 GRADERING 1–2	VLAK 2 GRADERING 3–4	VLAK 3 GRADERING 5–6	VLAK 4 GRADERING 7
ALGEMENE WAARNEMING VAN HANDSKRIF	Daar is baie foute met lettervorming, spasiëring tussen woorde en konsekwentheid van grootte. Die leerder skryf stadig. (1–2)	Daar is 'n paar foute met lettervorming, of spasiëring tussen woorde, of konsekwentheid van grootte. Die leerder skryf stadig. (3–4)	Die leerder vorm letters korrek. Die spasiëring tussen woorde is korrek en letters is meestal van 'n konsekwente grootte. Die leerder se skryfspoed of netheid kan verbeter word. (5–6)	Die leerder vorm letters korrek. Die spasiëring tussen woorde is korrek en letters is van 'n konsekwente grootte. Die leerder skryf netjies en teen 'n goeie pas. (7)

2.6: SKRYFWERK	
DOEL	• Teken 'n prentjie om 'n boodskap oor te dra. • Skryf woorde met behulp van klanke wat geleer is. • Dra idees by tot 'n klasverhaal.
IMPLEMENTERING	• Doen dit tydens 'n skryfles in week 7 of 8.
AKTIWITEIT	• Bied 'n skryfles aan wat vereis dat leerders 'n prentjie teken om 'n eie boodskap oor te dra – nie iets wat van die onderwyser gekopieer is nie, byvoorbeeld: iets wat hulle graag wil doen. • Gee dan die leerders opdrag om 'n kort skryfraamp van die bord af te kopieer en om die raam met hul eie woorde te voltooi. Byvoorbeeld: Ek hou daarvan om _______. Ek hou daarvan want… • Versamel leerders se boeke aan die einde van die skryfsiklus. • Beoordeel elke leerder se skryfwerk deur die onderstaande rubriek te gebruik.

RUBRIEK	VLAK 1 GRADERING 1–2	VLAK 2 GRADERING 3–4	VLAK 3 GRADERING 5–6	VLAK 4 GRADERING 7
PRENT: DUIDELIKHEID EN OORSPRONKLIKHEID	Die prentjie is moeilik om te ontsyfer of is nie oorspronklik nie – die voorbeeld van die onderwyser word gekopieer. (1)	Die prentjie is verstaanbaar en oorspronklik, hoewel dit soortgelyk is aan die voorbeeld van die onderwyser. (2)	Die prentjie is duidelik verstaanbaar, persoonlik en oorspronklik. (3)	Die prentjie is duidelik verstaanbaar, persoonlik, oorspronklik en kreatief. (4)
SKRYFWERK	Die leerder kan nie die skryfraamwerk voltooi nie. Die leerder probeer nie om woorde onafhanklik te skryf deur klankkennis te gebruik nie en benodig aansienlike ondersteuning van die onderwyser. (1–2)	Die leerder voltooi meestal die skryfraam. Die leerder poog om sommige woorde onafhanklik te skryf deur klankkennis te gebruik, maar is steeds op die onderwyser aangewese vir ondersteuning. (3–4)	Die leerder voltooi die skryfraam. Die leerder poog om sommige woorde onafhanklik te skryf deur klankkennis te gebruik, maar is steeds deels aangewese op die onderwyser vir ondersteuning. (5–6)	Die leerder voltooi die skryfraam. Die leerder skryf baie woorde onafhanklik deur klankkennis te gebruik. (7)
IDEES VIR GEDEELDE SKRYF	Die leerder dra selde 'n idee vir gedeelde skryf by, selfs wanneer dit gevra word. (0)	Die leerder dra af en toe 'n idee vir gedeelde skryf by, alhoewel dit dalk nie oorspronklik is nie. (1)	Die leerder dra gereeld idees vir gedeelde skryf by, alhoewel dit nie altyd oorspronklik is nie. (2)	Die leerder dra gereeld oorspronklike en interessante idees vir gedeelde skryf by. (3)